

KINH CHỮ PHÁP TẬP YẾU

QUYỂN 2

Phẩm 5: VÔ THƯỜNG (Phần 2)

*Bấy giờ các vị trời
Đắm vui sinh hoan hỷ
Sau khi mãn cuộc vui
Phải ôm lòng sầu não.
Như cây đang xanh tốt
Lá sum suê che khắp
Qua hết thời kỳ ấy
Sẽ bị héo, rụng rời.
Luân hồi như cây nọ
Chư Thiên là lá kia
Vì tham đắm dục lạc
Bị vô thường hủy hoại.
Lại như vào mùa mưa
Nước rơi khắp hư không
Mưa xuống là không còn
Dục lạc cũng như thế.
Như tiếng vang bên ngoài
Do gió mà phát khởi
Hư giả vốn chẳng có
Dục lạc cũng như vậy.
Lại như ngọn lửa lớn
Thiêu đốt các củi khô
Lửa chết đang hừng hực
Thiêu kẻ tham dục lạc.
Vô lượng trăm ngàn kiếp
Lưu chuyển trong luân hồi
Bị tham si mê loạn
Mà không nghĩ thoát ra.
Mặc tình mà thụ hưởng
Đủ các thứ dục lạc
Làm nhân cho các khổ
Phải chịu lấy cái chết.
Đó là khổ sinh, già
Chết và ái biệt ly
Ta và người đều thế
Không ai tránh khỏi được.
Thấy chư Thiên đọa lạc*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Sao không chút sợ lo
Nếu không tìm phương chước
Ta cũng sẽ như vậy.
Biết thế phải siêng tu
Luôn nghĩ đến vô thường
Người này lúc lâm chung
Không có những đau khổ.
Bạn bè và bà con
Đều ngậm ngùi thương tiếc
Ngay lúc đáng sợ nhất
Lo khổ ai chịu thay.
Người đang sống sẽ chết
Kẻ chưa đọa cũng chết
Sức thần chết rất mạnh
Lôi kéo cả hèn, sang.
Chư Thiên nếu hiểu rõ
Không sinh tâm buông lung
Chứa nhóm các căn lành
Đoạn trừ những lậu, hoặc.
Tụ là gốc của tán
Trẻ đi đến già nua
Sống bị chết xâm lấn
Dựa nhau mà tồn tại.
Lửa vô thường cướp đoạt
Thieu được núi Tu-di
Huống gì chúng trời, người
Như cây chuối, bọt nước.
Nên biết pháp hữu vi
Tự tánh không an trụ
Dù thường hay hoan lạc
Nào có tí gì đâu!
Chúng sinh trong thế gian
Đều biết mình phải chết
Không cách nào thoát khỏi
Chẳng tìm phương đối trị
Vì sắc thân ta, người
Làm sao tồn tại được!
Si ám, không hiểu biết
Dục lạc cũng như vậy
Tất cả các hữu tình
Không tu thiện nghiệp tịnh.
Bị bánh xe sinh tử
Cán nát và hoại diệt
Đủ trăm ngàn chủng loại
Giây lát bị tiêu tan.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Nên biết loài có sinh
Đều bị chết chế phục
Người nào ý tham đắm
Thường thích sống buông lung.
Không gây nhân an lạc
Đều bị Diêm-ma buộc
Ý thân đẹp, khỏe mạnh
Tham vui liền tiêu tán.
Diêm-ma-la sức mạnh
Thích gần gũi người ấy
Ai gần Diêm-ma-la
Là kẻ ngu hèn nhất.
Khoái lạc cùng thọ mạng
Đều mong chóng tiêu diệt
Chư Thiên tham dục lạc
Mãi mãi bỏ nhân lành.
Đui mù không hiểu biết
Bị dục vọng lừa dối
Không oai đức sáng suốt
Căn độn, tâm tán loạn.
Từ cõi trời Dạ-ma
Theo nghiệp nên đọa lạc
Tạm thời dừng dục lạc
Già suy đã kề bên.
Ai sinh tâm nhiễm đắm
Không mắt, không trí tuệ
Hưởng thụ không nhàm chán
Những khoái lạc thượng diệu.
Bất chợt trong tích tắc
Thần chết đã gần kề
Kẻ ngu không biết dừng
Chẳng nghĩ đến già, chết.
Về sau lúc lâm chung
Hối hận nào có ích
Hoan lạc ở cõi trời
Suy xét sẽ có được.
Nhưng khi bị đọa lạc
Khoái lạc ấy đi đâu?
Hoan lạc mau dời đổi
Thọ mạng cũng như vậy.
Tự thân không tồn tại
Chắc chắn chẳng nghi ngờ
Nếu lúc còn khỏe mạnh
Tịnh thí, tâm tỏ ngộ.
Mong cầu thích chánh pháp*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Chính là bậc có trí
Những cuộc vui sẽ hết
Ái ân chắc chia lìa.
Mạng sống sẽ chấm dứt
Chưa chết, nên tu tập
Thần chết thật hiểm ác
Chỉ chánh pháp cứu độ.
Vì thế thích chánh pháp
Được sinh nơi an ổn
Nhờ vui thích chánh pháp
Được sinh lên cõi trời.
Người ấy khi thoát diệt
Không có chút khổ đau
Phàm phu lúc sắp chết
Tâm tư không hề vui.
Bạn bè tuy đông nhiều
Độc hành chẳng ai theo
Những việc làm khi sống
Lúc chết sẽ hiện ra.
Lo sợ riêng mình biết
Thân thuộc gần làm gì?
Người ấy lúc lâm chung
Khởi phân biệt các pháp.
Mê chấp là của mình
Sinh tử thật đáng sợ
Cảnh giới như nọc rắn
Tham độc nên ngất ngây.
Chư Thiên không hiểu rõ
Bị thần chết xâm đoạt
Hoặc chết ở cõi trời
Hoặc sinh trong cõi người.
Hãy suy xét kỹ lưỡng
Khổ sinh diệt nối nhau
Chạy theo ngọn gió nghiệp
Chịu nhiều thứ khổ đau.
Đời có bậc Chánh nhân
Hàng phục tâm, thoát chết
Không bà con cha mẹ
Bạn bè cùng nô bộc.
Người này khi lâm chung
Thương thay! Đi một mình
Bản tánh tự lìa dối
Chết chẳng có bạn bè.
Nhất tâm không ràng buộc
Vợ con và quyến thuộc

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Bà con hay thân tộc
Không có ai cứu được.
Lo sợ, không chỗ nương
Nhìn nhau như xa lạ
Kẻ ngu không hiểu biết
Đời này đã luống qua.
Đời sau chịu gian truân
Tự mình thọ quả khổ
Nếu lo sợ khổ đau
Sao không sợ thân chết?
Chí tâm cầu chánh pháp
Sẽ được vui chân thường
Chư Thiên vì tham dục
Ngu muội không tỏ ngộ.
Tất cả đều vô thường
Khoái lạc nào bền lâu
Pháp huyễn tức thay đổi
Nhưng thật tướng không động.
Chư Thiên bỏ cung điện
Vì không nương chánh pháp
Kẻ tâm tư loạn động
Đam mê năm thứ dục.
Không biết thọ mạng hết
Sẽ chịu khổ thảm độc
Chư Thiên này chết đi
Sinh ở cõi trời khác.
Rồi có lúc đọa lạc
Ngày hết là đến đêm
Ngày như là tuổi thọ
Đêm ví tựa tử vong.
Hiểu biết hai tướng ấy
Tâm phải khéo tu tập
Cảnh dục trói chúng sinh
Mãi mãi không tự tại.
Sẽ bị ma chết ấy
Không lâu, hàng phục mình
Người nữ nhiều dục niệm
Cung phụng bằng lời hay.
Kẻ ngu đến lúc chết
Theo nghiệp chịu quả báo
Xưa ở rừng vườn đẹp
Gió thơm ao trong mát
Buông lung vui chơi mãi
Hoan lạc nào biết gì?
Dục lạc sẽ thay đổi

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Thân này phải hoại diệt
Vì sao bậc Trượng phu
Mà bị dục sai khiến.
Khổ đau và hoan lạc
Tráng niên hoặc già suy
Dòng họ hèn hoặc sang
Bị vô thường chế phục;
Xinh đẹp hay thô xấu
Mạnh mẽ và yếu kém
Bà con, người xa lạ
Bị vô thường chế phục;
Vua quan hay sứ giả
Trưởng giả hoặc tùy tùng
Kẻ mềm mỏng, ngang, mạnh
Bị vô thường chế phục;
Người nghèo khổ, giàu có
Bậc có đức, không đức
Đàn ông hoặc đàn bà
Bị vô thường chế phục;
Dù khách hay ông chủ
Sống dưới nước, trên đất
Hoặc sống nơi núi cao
Bị vô thường chế phục;
Ngủ nghĩ hay tỉnh thức
Ăn uống hoặc nằm yên
Dù đến hay ra đi
Bị vô thường chế phục;
Ở trên không, trên đất
Ngoài biên địa, thành thị
Như cửa vòng không ngừng
Bị vô thường chế phục;
Người đủ trí, nhiều tiền
Siêng năng hay phóng dật
Bệnh khổ và khinh an
Bị vô thường chế phục;
Kẻ bạo ác, nhân từ
Cần kiệm hay xa xỉ
Người giác ngộ, si mê
Bị vô thường chế phục;
Địa ngục hay ngạ quỷ
Bàng sinh hoặc loài người
Kẻ giải đãi, dũng mãnh
Bị vô thường chế phục;
Chư Thiên ở cõi Dục
Hoặc sống trong cõi Sắc*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Vì không có năng lực
Bị vô thường chế phục;
Chúng trời cõi Vô sắc
Trụ Tam-ma-bát-đề
Đều không có năng lực
Bị vô thường chế phục.
Các pháp do duyên sinh
Nhất định bị tan hoại
Chưa thấy một pháp nào
Có khả năng thường trụ.
Tội lỗi của năm dục
Sức buông bỏ, đoạn trừ
Lìa các tham ái đó
Ra khỏi biển ba cõi.
Hữu tình hay vô tình
Chung cuộc đến chỗ diệt
Hiểu tướng thế gian ấy
Tâm nên thích tịch tĩnh.
Vườn rừng, các núi báu
Cung điện rất nguy nga
Kiếp tận lửa đốt sạch
Chư Thiên đều phải chết.
Ngu si tâm phóng dật
Cảnh giới nào thỏa mãn
Dây ái trói thật chặt
Từ đó bị đọa lạc.
Thọ mạng và dục lạc
Hãy lập tức bỏ đi
Kẻ đui mù không thấy
Lạc mất con đường chánh.
Tất cả các chúng sinh
Mạng sống như bọt nổi
Bị sóng dục ngã nghiêng
Sắc đẹp nào bền chắc!
Chúng trời cõi Đâu-suất
Lửa vô thường thiêu đốt
Dầu hết đèn không sáng
Mau chóng cũng như vậy.
Nghịch quả như bánh xe
Mười hai chi như tấm
Đều làm nhân đất dẫn
Sinh diệt cứ xoay tròn.
Bỏ khoái lạc cõi trời
Cảnh giới đẹp trang nghiêm
Lại phải chịu luân hồi

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Bị hoại diệt hàng phục.
Vì bị diệt hàng phục
Nên thêm nhiều gốc khổ
Xoay vùn trong ba cõi
Không thoát khỏi khổ đau.
Vị trời này đọa lạc
Các trời khác vui mừng
Vì thế sinh sân giận
Lutu chuyển mãi không ngừng.
Phước hết bị đọa lạc
Trôi nổi trong biển hữu
Dù nhân khổ, nhân vui
Tự chịu chẳng sai lầm.
Do xưa tu nghiệp thiện
Được sinh lên cõi trời
Tham vui bỏ nhân tịnh
Dần dần bị tiêu hết
Nhân tịnh không tăng trưởng
Phước đức nào lâu bền!
Tất cả là vô thường
Đều phải bị hư tán
Các sắc tướng hữu vi
Đều hư giả vô thường.
Chúng sinh tham vọng tướng
Không thích nương chánh pháp
Chư Thiên đam mê lạc
Mau chóng như thác đổ.
Mạng sống trong giây lát
Ngu si không tỏ ngộ
Tự tạo nghiệp bất thiện
Mà phải bị già chết.
Chư Thiên hiểu sai lầm
Thường tìm cầu cảnh dục
Ba cõi có gì vui
Tất cả đều vô thường.
Bị ngu si che lấp
Không thể tìm đường thoát
Ví như trong hư không
Rơi những trận mưa lớn.
Thế mưa nhanh không ngừng
Khoái lạc cũng như vậy
Như gió thổi cát bụi
Tạm dừng ở hư không.
Hoặc nghiệp vừa hình thành
Không biết đọa chỗ nào?

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Chúng sinh không thường còn
Khoái lạc cũng mau chóng.
Kẻ ngu không chánh tư
Khoái lạc đâu thể được
Ham thích nhiều dục lạc
Là nhân của luân hồi.
Nếu không khéo hiểu rõ
Sẽ bị chúng hủy hoại
Những khổ, vui như thế
Nương nhau mà tồn tại.
Giống như vòng hoa đẹp
Phủ che con rắn độc
Như thức ăn có độc
Ăn vào sẽ bị chết.
Kẻ tham mê dục lạc
Chìm đắm trong cõi ác
Tất cả tướng hữu vi
Nằm trong sinh, trụ, diệt.
Khoái lạc cũng như vậy
Vọng tâm sinh ưa thích
Do hư vọng sinh dục
Phúc chốc bị lưu luyến.
Khoái lạc và thọ mạng
Không bao lâu bị diệt
Người thích làm việc lành
Trước, sau, giữa không lười.
Vì tâm ý tịch tĩnh
Khi chết không lo sợ
Thân hình sẽ tiêu diệt
Ân ái cũng chia lìa.
Kẻ ngu không suy xét
Thường tham cảnh dục giới
Già chết như xe lăn
Mau chóng khó phòng giữ.
Chúng sinh không mất trí
Nên bị chúng cán nát
Chư Thiên khi đọa lạc
Căn thức đều hôn mê.
Bà con phải lìa bỏ
Chịu khổ không ai cứu
Hưởng thụ các dục lạc
Tham đắm, tâm không nhàn.
Nên đến lúc lâm chung
Phải chịu nhiều khổ não
Người tạo các nghiệp lành

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Khởi đọa trong đường ác.
Về sau khi lâm chung
Không có những lo sợ
Lúc chưa bị tan hoại
Đầy đủ các phước báo.
Tự được thiện lợi lớn
Là bậc an ổn nhất
Chư Thiên thì đọa lạc
Người đời là chết yếu.
Đã biết chúng vô thường
Sao còn tạo nghiệp ác?
Ví như dầu, tim hết
Biết đèn sẽ bị tắt.
Nếu phước nghiệp tiêu tan
Sẽ mất cung điện trời
Như tường được tô vẽ
Tường hư, tranh còn sao?
Vui hết, phước suy vì
Nhất định phải đọa lạc
Chư Thiên mất cảnh đẹp
Vì tham đắm dục lạc.
Tất cả các hữu tình
Hãy ngộ pháp vô thường
Sống bị thân chết nuốt
Trẻ bị già lấn áp.
Tứ đại chợt tăng giảm
Sao tránh khỏi bệnh khổ?
Nếu sinh đã có nhiều
Diệt cũng không hạn lượng.
Diệt rồi lại sinh ra
Sinh sẽ phải già suy
Trong sát-na, tích tắc
Lo sợ đã đến gần.
Thay đổi mãi không ngừng
Sao mọi người không biết?
Tất cả các chúng sinh
Tuổi trẻ mau thay đổi
Mạng sống bị vô thường
Sao mọi người không biết?
Cứ ngày ngày suy giảm
Phút chốc sẽ hoại diệt
Bị nghiệp lực dắt dẫn
Sao mọi người không biết?
Muôn ngàn ức chư Thiên
Tự tại sống vui chơi

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Còn phải bị đọa lạc
Sao mọi người không biết?
Chư Thiên sáu cõi Dục
Tham đắm những hoan lạc
Do đó mà hoại diệt
Sao mọi người không biết?
Khoái lạc như mộng huyễn
Lại cũng như bọt bóng
Tạm có lại hoàn không
Sao mọi người không biết?
Lại như bóng, dợn nắng
Do vọng tưởng sinh khởi
Kẻ ngu bị luân hồi
Sao không sinh nhàm chán?
Thần chết thật đáng sợ
Không cách nào thoát khỏi
Nhà cửa cung điện trời
Có gì tồn tại mãi!
Khoái lạc đều chấm dứt
Vô lượng khổ bức bách
Bà con sẽ chia lìa
Đó chính là thần chết;
Ngu si lấp chánh tuệ
Hướng đến nơi lo sợ
Biển khổ rất rộng sâu
Đó chính là thần chết;
Các căn đều yếu kém
Giây lát mạng sắp đứt
Bỏ hết danh tiếng tốt
Đó chính là thần chết;
Cảnh giới được thọ hưởng
Danh dự và lợi dưỡng
Do đây mà tiêu tán
Đó chính là thần chết;
Chân thật chắc chắn rằng
Cảnh giới và chúng sinh
Tất cả đều bị hoại
Đó chính là thần chết;
Chư Thiên, Long, Dạ-xoa
Và các loại quỷ thần
Đến lúc phải tiêu diệt
Đó chính là thần chết;
Như ngựa chứng vọt chạy
Như lửa dữ đốt thiêu
Tất cả không chịu được*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Đó chính là thần chết;
Bỏ hết thọ, noãn, thức
Uẩn, xứ đều tan hoại
Pháp ấy bình đẳng nhất
Đó chính là thần chết;
Các loài hữu tình này
Thay đổi mãi không ngừng
Hãy bỏ tâm phóng dật
Siêng tu các nghiệp lành.
Như gió thổi, chim bay
Bản tánh rất nhanh lẹ
Thọ mạng của chúng sinh
Còn nhanh hơn chim, gió.
Thế gió có xoay tròn
Chim bay còn trở lại
Chúng sinh hết mạng sống
Mến tiếc cũng chẳng còn.
Hình sắc đều hư hoại
Phước nghiệp lại tiêu tan
Bị vua Diêm-ma ấy
Dùng sức mạnh trời buộc.
Khổ chết thật hiểm ác
Hủy hoại các chúng sinh
Mau chóng không ngừng nghĩ
Sao không tự giác tri?
Chư Thiên vì buông lung
Tham lạc lại ngu si
Không biết khổ não lớn
Nhất định phải tự chịu.
Gọi các pháp hữu vi
Thể tánh không thường còn
Lo sợ sẽ sinh ra
Dần dần bị phá hoại.
Tuổi trẻ bị già suy
Thần chết nuốt mạng sống
Do trụ nhân hủy hoại
Nên sinh các tai ương.
Chư Thiên vì phóng dật
Tâm tham dục cuồng loạn
Lại không sinh lo sợ
Các nghiệp ác như thế.
Mắt tuệ thấy rất rõ
Các quả khổ vị lai
Người trí khéo suy xét
Kẻ ngu khởi đảo điên.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Do tâm tạo nghiệp ác
Tự lừa dối chính mình
Phước giảm, mạng chấm dứt
Như dầu hết, đèn tắt.
Hưởng thụ không nhàm chán
Những khoái lạc thượng diệu
Vườn rừng, cảnh giới đẹp
Do đó mà đọa lạc.
Thọ mạng chẳng bền chắc
Ví như bọt nước nổi
Đã có tức thành không
Kẻ ngu cũng như thế.
Như gió thổi bọt tụ
Chỉ dừng lại phút giây
Chợt Thiên khi hết phước
Nháy mắt không thể ngừng.
Người tham đắm dục lạc
Bị tham dục sai khiến
Cứ thế mong cầu mãi
Chẳng biết chết gần kề.
Do trôi theo tham ái
Niệm niệm càng trưởng tăng
Nào biết thọ mạng mình
Dần dần bị tổn giảm!
Khỏe mạnh chợt khô gầy
Cũng giống như gậy đánh
Khinh an bệnh xâm lấn
Tổn hại cũng như thế.
Ba loại tội ác này
Phá hoại Thiên, Phi thiên
Phàm phu càng ngu muội
Thấy vậy chẳng lo sợ.
Nhìn mình, người, bà con
Như mũi dãi không bỏ
Do những si ái ấy
Nên trời buộc với nhau.
Nếu người tham dòng dõi
Con cháu kế thừa hoài
Như tầm tự trôi mình
Rốt cuộc có được gì?
Mạng sống khó bảo tồn
Giặc chết có sức mạnh
Nhanh chóng không ngừng nghỉ
Tích tắc đã gần kề.
Chẳng phải trời, Tu-la

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Người, quý thân, các loại
Chỉ trừ Phật, Thế Tôn
Không sức nào điều phục.
Biết rõ sức, không sức
Chỉ bày pháp chân thật
Không tạo nhân các tội
Vĩnh viễn là đường ác.*

M